T089 ATĐ 1 (02) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q2-Hai Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 19

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 2
Phaåm 3: HAI PHAÙP - Phaàn 2

Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø kheùo nhaäp ñònh vaø kheùo xuaát ñònh. Hoûi: Theá naøo laø kheùo nhaäp ñònh? Ñaùp: Ñònh nghóa laø taùm thöù yeân ñònh taùm uaån. Töùc laø boán phaùp tónh löï thieàn vaø boán thöù ñònh voâ saéc. Kheùo nhaäp ñònh nghóa laø nhö thaät thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, nhaäp ñònh sô tónh löï Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán nhaäp ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, nhö thaät thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, ñoái vôùi ñònh sô thieàn thì coù taùc yù kheùo leùo, Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá cho ñeán ñoái vôùi ñònh phi töôûng phi phi töôûng vaãn coù taùc duïng kheùo leùo. Laïi nöõa, nhö thaät thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, nhaäp vaøo ñaïo sô thieàn Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán nhaäp vaøo ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, nhö thaät thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, ñoái vôùi ñaïo sô thieàn coù taùc yù kheùo leùo vaø Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán ñoái vôùi ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù maø coù taùc yù kheùo leùo. Vieäc ñoù nhö theá naøo? Nhö coù ngöôøi noùi lôøi naày, taùc yù nhö theá maø toâi taùc yù nhö vaày: ñoái vôùi ñònh sô thieàn cho ñeán ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù neân kheùo hieåu bieát taát caû, hieåu caùc vieäc ôû gaàn vaø kheùo phaân bieät, kheùo suy nghó vaø kheùo thoâng suoát. Toâi ñaõ nghó nhö theá, vaø quaùn thaáy nhö theá, hieåu bieát (thaéng giaûi) nhö theá, gìn giöõ töø nhö theá, phaân bieät nhö theá. Nhaäp vaøo ñònh sô thieàn cho ñeán nhaäp vaøo ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù maø kheùo hieåu bieát taát caû, cho ñeán kheùo thoâng suoát. Toâi nay nhö theá maø thaâu giöõ taâm, khuyeân gaéng taâm, ñieàu phuïc taâm, giöõ gìn taâm, khôûi taâm, buoâng boû taâm, cheá ngöï taâm, theo taâm. Khi nhaäp ñònh sô thieàn, cho ñeán khi nhaäp ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù thì seõ hieåu bieát taát caû cho ñeán kheùo thoâng ñaït. Toâi nay ñuùng theo phaùp nhö theá maø nhaäp

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 20

ñònh vaø kheùo gioûi nhaäp ñònh, nhöng laïi khoâng taùc duïng vaø khoâng coù lôïi ích, khoâng theå laøm ñöôïc nhieàu vieäc vì bò chöôùng ngaïi. Nay toâi ñoái vôùi phaùp naày maø hieåu bieát taát caû cho ñeán thoâng suoát vaø vôùi caùch nhö theá toâi nhaäp ñònh vaø nhaäp ñònh kheùo gioûi neân coù taùc duïng, coù lôïi ích, vaø laøm ñöôïc nhieàu vieäc maø khoâng bò chöôùng ngaïi. Ñoái vôùi phaùp naày toâi kheùo hieåu bieát taát caû cho ñeán kheùo thaáy thoâng suoát. Vôùi caùch nhö theá maø nhaäp vaøo caùc thöù ñònh, hieåu bieát roõ raøng, hieåu bieát taát caû, hieåu bieát caùc vieäc gaàn, hieåu bieát khaép nôi. Thaáu trieät moïi suy xeùt thoâng minh, löôïng ñònh kyõ löôõng saùng suoát, tueä haïnh hieåu bieát thoâng minh, Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø nhaäp ñònh kheùo leùo. Hoûi: Theá naøo laø xuaát ñònh kheùo leùo? Ñaùp: Ñònh töùc laø taùm thöù yeân ñònh taùm uaån. Töùc laø boán thöù thieàn (tónh löï) vaø boán thöù ñònh voâ saéc. Xuaát ñònh kheùo leùo, nghóa laø ñuùng nhö thaät maø thaáy bieát Boå-ñaëc- giaø-la nhö theá, xuaát ñònh sô thieàn Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, phaûi neân nhö thaät maø thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, ñoái vôùi khi xuaát ñònh sô thieàn maø taùc yù kheùo leùo Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù vaãn coù taùc yù kheùo leùo. Laïi nöõa, neân ñuùng nhö thaät maø thaáy bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, khi xuaát ñònh sô thieàn Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, neân ñuùng nhö thaät bieát Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, khi xuaát ñaïo sô thieàn maø coù taùc yù kheùo leùo Boå-ñaëc-giaø-la nhö theá, cho ñeán khi xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù, maø kheùo hieåu bieát taát caû, kheùo hieåu vieäc gaàn, kheùo phaân bieät, kheùo suy nghó, kheùo thoâng suoát. Toâi nay nghó nhö theá maø quaùn thaáy nhö theá, hieåu bieát nhö theá, giöõ gìn nhö theá, phaân bieät nhö theá. Khi xuaát ñònh sô thieàn cho ñeán xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù kheùo hieåu bieát taát caû, cho ñeán kheùo thoâng suoát vaø nhö theá maø toâi thaâu giöõ taâm, khuyeân gaéng (saùch taán) taâm, ñieàu phuïc taâm, giöõ gìn taâm, khôûi taâm, theo taâm, cheá ngöï taâm vaø buoâng boû taâm. Trong khi xuaát ñònh sô thieàn cho ñeán khi xuaát ñònh phi töôûng phi phi töôûng xöù maø kheùo hieát bieát taát caû cho ñeán kheùo thoâng suoát. Toâi ñuùng phaùp nhö theá maø xuaát ñònh, cho ñeán xuaát ñònh kheùo leùo maø khoâng coù taùc duïng, khoâng coù lôïi ích, khoâng laøm ñöôïc nhieàu vieäc vì bò chöôùng ngaïi. Nay ñoái vôùi phaùp naày toâi kheùo hieåu bieát taát caû, cho ñeán kheùo thoâng suoát. Cöù nhö theá maø bieát laø ñuû xuaát ra caùc thöù ñònh, cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø xuaát ñònh kheùo leùo.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 21

Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø bieát giôùi kheùo leùo vaø taùc yù kheùo leùo. Hoûi: Bieát giôùi kheùo leùo laø sao? Ñaùp: Nhö coù Bí-soâ bieát ñuùng nhö thaät möôøi taùm giôùi. Ñoù laø maét, maøu saéc vaø nhaõn thöùc. Tai, tieáng vaø nhó thöùc. Muõi, muøi höông vaø tyû thöùc. Löôõi, vò vaø thieät thöùc. Thaân, chaïm xuùc vaø thaân thöùc. YÙ, caùc phaùp vaø yù thöùc. Laïi ñuùng nhö thaät maø thaáy bieát saùu giôùi: Ñaát, nöôùc, gioù, löûa, khoâng vaø thöùc. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà saùu giôùi: Duïc,

giaän, haïi, ra khoûi (xuaát ly), khoâng giaän, khoâng haïi. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà saùu giôùi. Ñoù laø vui, khoå, möøng, buoàn raàu buoâng xaû vaø voâ minh. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà boán giôùi. Ñoù laø thoï, töôûng, haønh, thöùc. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà ba giôùi. Ñoù laø coõi Duïc, coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà ba giôùi. Ñoù laø quaù khöù, vò lai vaø hieän taïi. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà ba giôùi. Ñoù laø keùm, trung bình vaø vi dieäu. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà ba giôùi. Ñoù laø thieän, baát thieän vaø voâ kyù. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà hai giôùi. Ñoù laø höõu laäu, voâ laäu. Laïi bieát ñuùng nhö thaät veà hai giôùi. Ñoù laø höõu vi, voâ vi. Ñoái vôùi caùc thöù giôùi nhö theá maø bieát roõ, bieát taát caû, bieát gaàn, bieát khaép, thaáu suoát, xeùt ñoaùn kyõ löôõng thoâng suoát, tueä haïnh hieåu bieát minh trí Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø bieát giôùi kheùo leùo. Hoûi: Coøn taùc yù kheùo leùo laø sao? Ñaùp: Nhö Bí-soâ hoaëc thoï trì Toá-ñaùt-laõm, hoaëc thoï trì Tyø-naïi-da, hoaëc thoï trì A-tyø-ñaït-ma, hoaëc nghe Thaân giaùo sö giaûng, hoaëc nghe thaày Luaät sö moâ phaïm daïy baûo, hoaëc nghe kho taøng môû, mang truyeàn thoï baûo, hoaëc nghe ngöôøi theo Lyù nhaát nhö noùi, y chæ nöông nhôø vaøo caùc ñieàu ñaõ keå daãn ñuùng lyù, caùc ñieàu nghe ñöôïc seõ taïo neân trí tueä saùng toû. Ñoái vôùi nhaõn giôùi ñeán yù thöùc giôùi maø kheùo leùo taùc yù (nghó töôûng) suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi ñòa giôùi cho ñeán thöùc giôùi, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi duïc, giaän hôøn, toån haïi, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 22

Ñoái vôùi xuaát ly, chaúng giaän hôøn, chaúng toån haïi, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi vui, khoå, möøng, buoàn raàu, buoâng boû, voâ minh, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi caùc giôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc, taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi coõi Duïc, coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc, taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi saéc vaø voâ saéc, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø chaúng thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi dieät giôùi, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø chaúng thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi quaù khöù, vò lai, hieän taïi, kheùo leùo taùc yù, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi keùm vaø trung bình, kheùo leùo taùc yù suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi toát (dieäu), taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi thieän, baát thieän vaø voâ kyù, taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi hoïc vaø voâ hoïc, taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi phi hoïc phi voâ hoïc, taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi höõu laäu maø taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi voâ laäu giôùi maø taùc yù kheùo leùo, suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi höõu vi giôùi maø kheùo

leùo taùc yù suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Ñoái vôùi voâ vi giôùi maø kheùo leùo taùc yù suy nghó laø voâ thöôøng, laø khoå, laø khoâng, laø voâ ngaõ. Laïi nöõa, nhö coù Bí-soâ thaáy ñuùng nhö thaät veà quaù khöù, vò lai, hieän taïi maø taùc yù. Thieän, baát thieän vaø voâ kyù maø taùc yù, söï raøng buoäc vaøo coõi Duïc, coõi Saéc, coõi Voâ saéc maø taùc yù. Vôùi hoïc, voâ hoïc, phi hoïc phi voâ hoïc maø taùc yù. Ñoái vôùi thaáy maø ñoaïn döùt, tu maø ñoaïn döùt vaø chaúng phaûi söï ñoaïn döùt maø taùc yù. Ñoái vôùi caùc thöù nhö theá maø taùc yù hieåu roõ raøng cho ñeán Tyø-baùt-xaù-na. Ñoù goïi laø taùc yù kheùo leùo.

Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø thaät thaø ngay thaúng vaø nhu hoøa. Hoûi: Thöïc thaø ngay thaúng laø sao? Ñaùp: Taâm chaúng cöùng raén, taâm chaúng maïnh baïo, taâm chaúng öông ngaïnh, taâm thuaàn chaát, taâm chaùnh tröïc, taâm ñöôïm nhuaàn linh hoaït, taâm dòu daøng hieàn töø, taâm ñieàu hoøa thuaän hôïp. Ñoù goïi laø thöïc thaø ngay thaúng. Hoûi: Nhu hoøa laø sao? Ñaùp: Thaân chaúng cöùng raén, thaân chaúng maïnh baïo, thaân chaúng öông ngaïnh cöùng coûi, thaân laïi thuaàn chaát, thaân chaùnh tröïc, thaân ñöôïm nhuaàn linh hoaït, thaân dòu daøng hieàn töø, thaân ñieàu hoøa thuaän hôïp. Ñoù goïi laø hieàn hoøa, nhu hoøa. Laïi coù hai phaùp: ñoù laø kham nhaãn vaø luoân vui. Hoûi: Kham nhaãn laø sao? Ñaùp: Töùc laø kheùo nhòn chòu, chòu ñöïng caùc thöù laïnh noùng, ñoùi khaùt, gioù maët trôøi, ruoài muoãi, raén ñoäc, boø caïp v.v... Laïi coù theå nhòn chòu ñöôïc nhöõng lôøi chöûi maéng döõ tôïn, ñoäc aùc cuûa keû khaùc, laïi coù theå vì maõnh löïc cuûa quyeàn lôïi duø nhoû maø saün saøng ñöùng daäy nhaãn taâm chòu khoå keå caû phaûi boû maïng. Ñoù goïi laø kham nhaãn. Hoûi: Luoân vui (trong moïi hoaøn caûnh) laø sao? Ñaùp: Giaû söû nhö coù vieäc xaûy ra khieán mình khoâng theå chòu ñöïng noåi, khoâng theå kìm haõm ñöôïc mình, khoâng theå xoay chuyeån ñoåi dôøi, khoâng theå nhòn chòu ñöôïc. Nhöng ñoái vôùi söï vieäc, vôùi ngöôøi gaây söï thì mình chaúng heà döõ daèn baïo ngöôïc, chaúng heà thoâ bæ tuïc taèn vaø taøn baïo. Traùi laïi ñeàu coù theå boû qua maø vui veû. Laïi coù theå deã daøng chaáp nhaän vieäc chung soáng cuøng haïng ngöôøi aùc ñoù maø tìm caùch khaéc phuïc caùc toäi aùc. Nhö theá khi coù vieäc xaûy ñeán moät caùch baát traéc maø vaãn chòu ñöïng ñöôïc, vaãn luoân bình tónh kieàm cheá ñöôïc mình, coù theå xoay sôû chuyeån ñoåi, coù theå nhaãn naïi chòu ñöïng. Laïi nöõa, ñoái vôùi hoï vaãn khoâng heà taâm aùc baïo ngöôïc, cuõng chaúng thoâ tuïc döõ daèn cuûa thuù tính. Traùi laïi coù theå chòu ñöïng, bình tónh, vui veû trong baát cöù hoaøn caûnh tröôøng hôïp naøo. Laïi coù theå deã daøng chung soáng ñeå caûm hoùa ñöôïc hoï töø boû caùc toäi aùc. Ñoù goïi laø luoân vui. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø hoøa thuaän vaø cuùng döôøng. Hoûi: Hoøa thuaän laø sao? Ñaùp: Neáu coù nieàm vui naøo baát chôït xaûy ñeán khieán taát caû ñeàu vui töôi haïnh phuùc chaúng chæ lôøi aên tieáng noùi dòu daøng eâm aùi deã thöông, maø coøn maët maøy töôi taén hieàn hoøa, noãi buoàn lo bieán maát. Tröôùc heát noùi lôøi an uûi voã veà thaêm hoûi moïi ngöôøi: Quyù vò hoâm nay ñeán ñaây coâng vieäc coù

deã daøng phaùt trieån toát chaêng? Cuoäc soáng coù vui veû thoaûi maùi chaêng? Soáng yeân khoâng beänh hoaïn vaø aên nguû ngon laønh ñaáy chöù? Cöù nhö theá ñem laïi nguoàn vui cho moïi ngöôøi baèng nhöõng lôøi leõ vui veû ñaày nuï cöôøi. Ñoù goïi laø hoøa thuaän. Hoûi: Cuùng döôøng laø sao? Ñaùp: Cuùng döôøng (boá thí) coù hai loaïi: Moät laø cuùng döôøng tieàn cuûa (taøi thí). Hai laø cuùng döôøng phaùp. Theá naøo laø cuùng döôøng tieàn cuûa? Laø tuøy yù thích maø duøng ñuû caùc thöù saéc, thanh, höông, vò, xuùc, vaø vaûi voùc y phuïc, thöùc aên uoáng, giöôøng naèm, thuoác men, tieàn cuûa vaø moïi thöù vaät duïng caàn thieát haèng ngaøy ñem cung caáp ban thí cho taát caû moïi ngöôøi maëc tình söû duïng, chaúng baän loøng, vì ngöôøi naày coù theå buoâng xaû heát taát caû. Ñoù goïi laø cuùng döôøng tieàn cuûa. Theá naøo laø cuùng döôøng phaùp? Laø duøng caùc phaùp nhö Toá-ñaùt-laõm, Tyø-naïi-da, hoaëc A-tyø-ñaït-ma, hoaëc caùc lôøi giaûng thuyeát daïy baûo cuûa caùc Thaân giaùo sö, cuûa caùc Luaät sö, thaày Sö phaïm, hoaëc trong caùc Taïng kinh ñieån trao truyeàn daïy doã, hay laø moät ñieàu gì khaùc ñaùng tin caäy..., maø ñem ra cung caáp boá thí ban boá giuùp ñôõ cho taát caû moïi ngöôøi khieán hoï cuõng nhö mình bieát boá thí vaø buoâng boû taát caû... Ñoù goïi laø cuùng döôøng phaùp. Goïi chung hai thöù naày vôùi moät teân laø cuùng döôøng. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø nieäm ñuû vaø bieát ñuùng. Hoûi: Theá naøo laø nieäm ñuû? Ñaùp: Nhö y vaøo phaùp thieän laø xuaát ly, xa lìa, nhö nghó caùc thöù, nghó tuøy theo, nghó chuyeân chuù taäp trung, nghó nhôù..., maø chaúng queân maát, boû soùt, rôi rôùt. Chaúng queân phaùp taùnh, taâm trí luoân saùng suoát ghi nhôù ñaày ñuû. Ñoù goïi laø nieäm ñuû. Hoûi: Theá naøo laø bieát ñuùng? Ñaùp: Nhö y vaøo phaùp thieän laø xuaát ly, xa lìa. Ñoái vôùi phaùp choïn löïc thì choïn löïa cuøng cöïc, choïn löïa roát raùo taän cuøng, neân hieåu roõ, hieåu taát caû, hieåu gaàn, hieåu khaép. Thaáu suoát moïi ñieàu quan yeáu, phaùn xeùt löôïng ñònh kyõ löôõng saùng suoát tueä haïnh hieåu bieát thoâng toû Tyø-baùt-xaù- na. Ñoù goïi laø bieát ñuùng. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø söùc suy nghó choïn löïa vaø söùc tu haønh. Hoûi: Theá naøo laø söùc suy nghó choïn löïa? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: “Caùc thaày Bí-soâ neân bieát, caùc ngöôøi ñeä töû Phaät nghe nhieàu neân bieát ñoù laø hoïc”. Caùc vieäc laøm aùc do thaân gaây ra seõ chieâu caûm caùc quaû baùo xaáu dò thuïc cho hieän ñôøi vaø caû ñôøi sau. Cho hay neáu thaân ta gaây ra nhieàu toäi

aùc thì hieän ñôøi chính mình töï gheâ tôûm, töï haïi ñôøi mình, maø coøn bò ngöôøi khaùc, trôøi, thaàn, chö Phaät cheâ traùch, cuõng nhö bò ngöôøi trí vaø keû ñoàng tu phaïm haïnh khinh gheùt, vaø tieáng nhô seõ ñoàn khaép theá gian. Sau khi cheát seõ bò ñoïa vaøo caùc ñöôøng döõ ôû trong choán ñòa nguïc khoán khoå. Do bieát ñöôïc khi thaân gaây toäi aùc thì hieän ñôøi vaø caû ñôøi sau seõ bò nhieàu toäi khoå, neân sieâng naêng kìm giöõ khoâng ñeå thaân gaây toäi aùc nöõa. Traùi laïi coøn gia taâm sieâng tu caùc haïnh nghieäp toát cuûa thaân. Coøn ñoái vôùi nghieäp aùc cuûa lôøi noùi vaø nghieäp aùc cuûa yù nghó thì noùi roäng ra cuõng nhö theá. Cho ñeán caàn phaûi sieâng naêng tu taäp caùc haïnh nghieäp toát cuûa lôøi noùi vaø yù nghó. Neáu coù theå thöïc hieän caùi nhaân veà suy nghó choïn löïa nhö theá, thì neân nöông nhôø

vaøo suy nghó choïn löïa vaø truï vaøo bieát suy xeùt tuyeån choïn kyõ löôõng. Nhö theá, ñeå luoân luoân ñoaïn döùt caùc phaùp baát thieän. Traùi laïi tu haønh ñaày ñuû caùc phaùp thieän. Noùi ñoù laø bieát suy nghó tuyeån choïn, cuõng goïi ñoù laø söùc, neân goïi laø söùc suy nghó choïn löïa. Hoûi: Theá naøo laø söùc tu haønh? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: Quyù thaày Bí-soâ neân bieát, nhöõng ñeä töû nghe nhieàu (hoïc nhieàu) cuûa Phaät caøng phaûi tu haønh vaø nghó nhôù caùc giaùc chi (caùc ñieàu tænh giaùc) neân nöông nhôø vaøo söï chaùn sôï, nöông nhôø vaøo söï chia lìa, nöông nhôø vaøo söï dieät heát maø höôùng veà söï buoâng xaû. Haõy tu taäp kyõ löôõng caùc giaùc chi nhö: Söï choïn löïa, sieâng, vui, nheï nhaøng, ñònh vaø buoâng xaû..., neân nöông nhôø vaøo söï chaùn sôï, nöông nhôø vaøo söï chia lìa, nöông nhôø vaøo söï dieät heát maø höôùng veà söï buoâng xaû. Neáu gaây taïo caùi nhaân tu taäp nhö theá, roài nöông nhôø vaøo tu taäp vaø truï vaøo tu taäp ñeå luoân ñoaïn döùt caùc phaùp baát thieän, traùi laïi tu taäp nhieàu caùc phaùp thieän. Noùi ñoù laø tu taäp, cuõng goïi laø söùc. Neân goïi laø söùc tu taäp. Vì sao goïi laø söùc? Neáu vôùi caùi söùc ñoù maø chuùng ta nöông nhôø vaøo noù vaø truï vaøo noù thì coù theå ñoaïn döùt, coù theå nghieàn naùt, coù theå phaù tan caùc söï troùi buoäc chaët cheõ cuûa tuøy mieân vaø söï raøng buoäc cuûa tuøy phieàn naõo cho neân goïi ñoù laø söùc. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø chaúng bieát giöõ gìn caên moân vaø aên chaúng bieát löôïng ñònh. Hoûi: Theá naøo laø chaúng bieát giöõ gìn caên moân? Ñaùp: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát, nhö Theá Toân ñaõ noùi: Nhöõng phaøm phu keùm hieåu bieát khi maét nhìn thaáy saéc, do nhaõn caên neân giöõ laáy caùi töôùng ham thích cuûa mình, chaúng giöõ gìn nhaõn caên, rôi vaøo choã chaúng caûnh giaùc phoøng hoä, neân loøng tham aùi khôûi leân, caùc maàm moáng xaáu aùc töø taâm phaùt trieån lôùn nhanh. Ñoù laø ñoái vôùi nhaõn caên chaúng bieát phoøng hoä baûo veä, cho neân noùi laø chaúng bieát giöõ gìn nhaõn caên. Vì chaúng giöõ gìn

nhaõn caên, neân tham saân si sinh tröôûng maïnh meõ. Noùi veà tai, muõi, löôõi, thaân vaø yù cuõng gioáng nhö theá. Vaû laïi, nhö noùi veà yù caên, khi yù hieåu bieát caùc phaùp, do yù caên neân chaáp chaët laáy töôùng tuøy söï ham thích cuûa mình, chaúng giöõ gìn yù caên, rôi vaøo choã chaúng caûnh giaùc phoøng hoä, neân loøng tham aùi khôûi leân baát chôït, theá laø maàm moáng xaáu aùc töø taâm phaùt trieån lôùn nhanh. Ñoù laø ñoái vôùi yù caên chaúng bieát baûo veä phoøng hoä, cho neân noùi laø chaúng bieát giöõ gìn yù caên. Vì chaúng giöõ gìn phoøng hoä yù caên, neân tham saân si sinh tröôûng maïnh meõ. AÁy laø do phaùt khôûi leân söï suy nghó choïn löïa chaúng ñuùng lyù, neân khi maét nhìn thaáy caùc saéc, tai nghe caùc thöù tieáng, muõi ngöûi caùc muøi, löôõi neám caùc vò, thaân chaïm xuùc vaät, yù hieåu caùc phaùp... Vôùi saùu cöûa cuûa saùu caên (caên moân) nhö theá maø chaúng ñöôïc phoøng hoä baûo veä, chaúng canh chöøng moïi thöù, chaúng canh chöøng khaép moïi luùc moïi nôi, laïi chaúng giaáu kyõ, chaúng che, chaúng ñaäy, chaúng yeân tónh vaéng laëng, chaúng ñieàu phuïc, chaúng giöõ gìn, chaúng laøm chuû ñöôïc noù... Ñoù goïi laø chaúng giöõ gìn caên moân. Hoûi: AÊn chaúng bieát löôøng laø sao? Ñaùp: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát, nhö Theá Toân ñaõ noùi: Ngöôøi phaøm phu keùm hieåu

bieát chaúng bieát suy nghó choïn löïa maø aên. Vì söï maäp beùo khoûe maïnh, vì taùnh phoùng tuùng, vì dung maïo ñeïp ñeõ, vì daùng veû oai ng- hieâm..., maø aên caùc thöùc aên chaúng heà suy nghó löïa choïn, nghóa laø chaúng bieát suy nghó choïn löïa caùch ñuùng lyù, maø cöù aên caøn nhöõng thöùc aên gì chaúng caàn bieát. Vì söï khoûe maïnh maäp beùo maø aên, töùc laø moät soá ngöôøi, khi aên thì nghó: Ta aên thöùc aên naày taát seõ maäp maïp khieán thaân khoûe maïnh coù theå laøm ñöôïc nhöõng vieäc naëng nhoïc, hoaëc ñaûm traùch nhöõng söï vieäc quan troïng, cuûa caûi seõ coù nhieàu vaø soáng laâu treân ñôøi, coù theå ñaäp naùt moïi keû thuø vaø ngoài xe maø ñi khaép choán, roài laïi coù theå nhaûy xa neùm maïnh, laøm bieát bao troø ñuøa ôû choán theá gian naày... Vì taùnh phoùng tuùng maø aên, laø moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Nay ta aên nhöõng thöùc aên naày taát seõ maäp maïp khieán ta thoûa chí oai veä bieát maáy. Vôùi loøng kieâu kyø, ta ñöùng leân laø taát caû seõ ñöùng theo, ta baøy ra caùi gì ôû ñaâu cuõng coù, cöù theá maø qua maët taát caû, roài maëc tình maø vui thuù, maëc söùc tung hoaønh. Vì dung maïo ñeïp ñeõ maø aên, laø moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Nay ta aên thöùc aên naày taát seõ raát boå döôõng seõ khieán thaân ta dung maïo ñeïp ñeõ töôi taén, da deû mòn maøng trôn laùng...

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 27

Vì daùng veû oai nghieâm maø aên, laø moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Ta aên thöùc aên naày taát seõ raát boå döôõng, no ñuû, khieán thaân ta trôû thaønh moät hình daùng uy nghieâm ñeïp ñeõ baäc nhaát, khieán taát caû moïi ngöôøi ñeàu phaûi meán yeâu kính troïng. Vì coù nhieàu ngöôøi coi troïng söï aên uoáng nhö vaäy, nhöng caùc thöùc aên ñaâu coù gioáng nhau maø laïi chaúng bieát löôïng ñònh, cuõng chaúng thoâng minh saùng suoát neân chaúng hieåu roõ söï töôùng cuûa noù cho neân khoâng theå töï mình caét giaûm soá löôïng. Neân ta chæ cöù theá maø aên. Ñoù laø aên chaúng bieát löôøng. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø hay giöõ gìn caên moân vaø aên bieát löôïng ñònh. Hoûi: Hay giöõ gìn caên moân laø sao? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: Quyù thaày Bí-soâ neân bieát! Coù nhieàu ñeä töû Phaät nghe nhieàu, hoïc nhieàu, khi maét nhìn thaáy saéc laø do nhaõn caên, nhöng chaúng chaáp giöõ töôùng ñoù, cuõng chaúng chaáp laáy söï ham thích, lieàn coù theå giöõ gìn ñöôïc nhaõn caên. Do coù söï giöõ gìn neân khoâng khôûi leân loøng tham aùi, caùc vieäc xaáu xa chaúng laønh, cuõng khoâng tuøy theo taâm maø sinh tröôûng. Ñoù laø bieát phoøng hoä baûo veä nhaõn caên. Do ñoù neân noùi gioûi giöõ gìn nhaõn caên. Vì hay giöõ gìn nhaõn caên neân tham saân si chaúng khôûi. Tai, muõi, löôõi, thaân yù ñeàu cuõng nhö theá. Vaû laïi, nhö noùi veà yù caên. Khi yù ñaõ hieåu caùc phaùp laø do yù caên, nhöng chaúng chaáp laáy söï töôùng cuûa noù, cuõng chaúng chaáp laáy söï ham thích neân lieàn coù theå giöõ gìn ñöôïc yù caên. Do coù söï giöõ gìn neân loøng tham aùi khoâng theå khôûi leân ñöôïc, caùc vieäc xaáu xa chaúng laønh, cuõng khoâng tuøy taâm maø sinh tröôûng. Ñoù laø bieát phoøng hoä baûo veä yù caên. Do ñoù neân noùi laø gioûi giöõ gìn yù caên, vì gioûi giöõ gìn yù caên neân tham saân si chaúng khôûi. AÁy laø do phaùt khôûi ñuùng lyù söï bieát suy xeùt choïn löïa. Khi maét thaáy caùc saéc, tai nghe tieáng, muõi ngöûi muøi, löôõi neám caùc vò, thaân chaïm caùc vaät, yù hieåu caùc phaùp, ñoái vôùi saùu caên moân ñoù maø gioûi giöõ gìn phoøng hoä hay canh chöøng

moïi luùc moïi nôi, hay giaáu kín, hay che ñaäy, hay vaéng laëng, hay ñieàu phuïc kieàm cheá, hay phoøng hoä. Ñoù laø gioûi giöõ gìn caên moân. Hoûi: Coøn aên bieát löôïng ñònh laø sao? Ñaùp: Nhö Theá Toân ñaõ noùi: Caùc thaày Bí-soâ neân bieát! Caùc ñeä töû ña vaên cuûa Ñöùc Phaät neân bieát suy nghó choïn löïa maø aên. AÊn chaúng vì maïnh khoûe maäp beùo, chaúng vì kieâu ngaïo phoùng tuùng, chaúng vì dung maïo ñeïp ñeõ, cuõng chaúng vì hình daùng oai nghi, maø aên chæ vì taám hình haøi naày, chæ qua côn ñoùi khaùt taïm soáng nôi ñaây ñeå giöõ gìn phaïm haïnh maø aên thöùc aên

naày. Vì muoán döùt boû laõnh thoï cuõ neân khoâng khôûi yù thoï nhaän caùi môùi, soáng cuoäc soáng an laønh voâ toäi, ñeå ñöôïc truï vaøo nôi an laïc maø aên thöùc aên naày. Hay bieát suy xeùt choïn löïa maø aên, laø truï vaøo ñuùng lyù ñaõ keå bieát suy xeùt choïn löïa maø aên thöùc aên naày. Chaúng vì söï maïnh khoûe beùo maäp maø aên, töùc chaúng phaûi nhö moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Ta aên thöùc aên naày taát seõ beùo maäp ra khieán thaân ta maïnh khoûe, coù theå laøm caùc vieäc naëng nhoïc vaø ñaûm traùch caùc söï vieäc quan troïng, coù nhieàu tieàn cuûa vaø soáng laâu treân coõi ñôøi naày. Laïi coù theå ñaäp naùt moïi keû thuø vaø dong ngöïa xe ñi khaép nôi, coù theå phoùng xa nhaûy cao vaø laøm bieát bao troø ñuøa ôû theá gian naày. Chaúng vì kieâu ngaïo phoùng tuùng maø aên, töùc laø chaúng phaûi nhö moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Ta aên thöùc aên naày töùc seõ maäp maïp khieán cho ta phæ chí anh haøo oai veä bieát maáy! Vôùi loøng kieâu kyø heã muoán ñöùng leân thì taát caû ñeàu ñöùng, muoán sinh ra thì taát caû ñeàu sinh, lieân tuïc nhö theá maø vöôït qua taát caû, roài maëc tình vui thuù, maëc söùc tung hoaønh. Chaúng vì dung maïo ñeïp ñeõ maø aên, töùc laø chaúng nhö moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Ta aên thöùc aên naày taát seõ raát boå döôõng khieán cho thaân ta dung maïoñeïp ñeõ töôi taén, da deû mòn maøng trôn laùng. Chaúng vì daùng veû oai nghieâm maø aên, töùc chaúng nhö moät soá ngöôøi khi aên thì nghó: Ta aên nhöõng thöùc aên naày töùc seõ boå döôõng no ñuû, seõ khieán thaân ta trôû thaønh moät hình daùng uy nghieâm ñeïp ñeõ baäc nhaát, khieán taát caû moïi ngöôøi ñeàu phaûi kính troïng meán yeâu. Chæ vì thaân hình naày taïm soáng choán naày maø aên thöùc aên naày, nghóa laø thaân theå cuõng goïi laø danh saéc, thaân caên cuõng goïi laø thaân, phaàn saéc cuûa naêm caên cuõng goïi laø thaân, boán ñaïi ñaát, nöôùc, gioù, löûa hoïp laïi taïo neân cuõng goïi laø thaân. Vôùi yù nghóa noùi laø do boán ñaïi hoïp laïi taïo thaønh thaân neân caùc ñeä töû cuûa chö Phaät khi aên thì chæ nghó ta aên thöùc aên naày ñeå boán ñaïi hoïp laïi taïo neân thaân naày. Taïm ôû maø ôû vaäy, chöù choã ôû gaàn nhaát, caàn thieát nhaát laø an truï, cho neân goïi laø taïm truù. Caùc ñeä töû Phaät khi aên chæ nghó ta aên thöùc aên naày ñeå khieán cho thaân do töù ñaïi hoïp laïi taïo neân ñöôïc soáng coøn. Tuøy cuoäc soáng neân choã naøo caàn giöõ gìn thì giöõ gìn baûo hoä, choã naøo caàn thay ñoåi chuyeån bieán thì chuyeån bieán, cho neân goïi laø cuoäc soáng. Chæ vì muoán chaám döùt söï ñoùi khaùt maø aên. Vì söï ñoùi khaùt ôû ñaây gaây neân khoå sôû neân noùi laø ñoùi khaùt. Caùc ñeä töû Phaät khi aên thì chæ nghó: Ta aên thöùc aên naày laø coát ñeå söï ñoùi khaùt gaây khoå taïm thôøi

döøng laïi, khoâng gaây khoå naõo nöõa. Chæ vì vieäc tu trì phaïm haïnh maø aên, töùc laø lìa boû daâm duïc cuõng

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 29

goïi laø phaïm haïnh, tu taùm chaùnh ñaïo cuõng goïi laø phaïm haïnh. Nghóa ôû ñaây noùi thì tu taùm chaùnh ñaïo goïi laø phaïm haïnh. Caùc ñeä töû Phaät khi aên thì chæ nghó: Vì muoán tu trì, tuøy thuaän laøm lôïi ích ñoái vôùi taùm chaùnh ñaïo maø thoâi. Vì ñeå döùt söï laõnh thoï cuõ vaø chaúng daùm khôûi leân laõnh thoï môùi maø aên, töùc laø do ñieàu kieän duyeân khoâng aên maø chòu khoå, neân goïi laø laõnh thoï cuõ, coøn do duyeân aên, maø chòu khoå, neân goïi laø laõnh thoï môùi. Caùc ñeä töû Phaät khi aên chæ nghó ta aên thöùc aên naày laø vì ñoaïn döùt laõnh thoï caùi cuõ, vaø chaúng khôûi leân laõnh thoï caùi môùi, chöù chaúng phaûi laø vì muoán ñöôïc vui söôùng hay vì muoán cuoäc soáng khoâng toäi loãi maø aên thöùc aên naày. Cuoäc soáng coù hai thöù, ñoù laø cuoäc soáng coù toäi vaø cuoäc soáng khoâng toäi loãi. Theá naøo laø cuoäc soáng coù toäi? Nhö coù moät soá ngöôøi xaûo traù doái löøa maø laøm ra veû thieát tha caûm ñoäng, toái maét vì lôïi, chæ bieát kieám lôïi caàu ñöôïc aên uoáng. Vôùi phöông caùch hö voïng nhö theá khi ñöôïc aên uoáng roài thì khoaùi chí ta ñaây maëc tình ham aên, meâ muoäi tham aùi, ñaém chaáp maõi chaúng buoâng boû, khoâng thaáy ñöôïc loãi lôùn cuûa mình ñaõ laøm, chaúng bieát tìm caùch thoaùt ra..., nhö theá goïi laø cuoäc soáng coù toäi. Theá naøo laø cuoäc soáng khoâng toäi loãi? Chaúng phaûi nhö keû doái löøa xaûo traù kia laøm ra veû thaønh thaät tha thieát, chæ bieát coù lôïi vaø chæ caém vaøo kieám lôïi ñeå mong ñöôïc aên uoáng. Duøng phöông tieän nhö thaät khi ñöôïc aên uoáng roài thì ñuùng phaùp maø thoï duïng, chaúng heà tham aùi meâ muoäi, chaúng ñam meâ ñaém tröôùc, thaáy ñöôïc loãi mình ñaõ qua maø coá tìm caùch ra khoûi, giaûi thoaùt. Ñoù goïi laø cuoäc soáng khoâng toäi loãi nhö theá maø aên thöùc aên naày. Vì mong ñöôïc an vui maø aên, laø caùc haøng ñeä töû Phaät khi aên thì chæ nghó: Vì muoán cho söùc khoûe cuûa thaân khoâng bò giaûm suùt suy nhöôïc vaø taâm thaàn tænh taùo vui veû ñeå laøm moïi vieäc thieän. Vì muoán ñöôïc an truï maø aên, töùc laø caùc haøng ñeä töû Phaät khi aên chæ bieát nghó aên thöùc aên naày laø ñeå caùc vieäc ñi ñöùng ngoài naèm vaø hoïc taäp ñoïc tuïng hay tu thieàn ñònh ñöôïc thaân taâm an laïc yeân oån. Caùc ngöôøi nhö theá thì khoâng heà quyù chuoäng vieäc aên uoáng. Ñoái vôùi caùc vieäc aên uoáng luoân coi laø bình thöôøng. Vaø coù taùnh bieát löôïng ñònh haïn cheá, coù trí tueä minh maãn saùng suoát, do ñoù maø gioûi hieåu roõ söï töôùng cuûa noù. Khi ñaõ hieåu roõ roài thì töï bieát caét giaûm: ta neân chæ aên nhö theá thoâi. Ñoù laø aên bieát löôïng ñònh. Laïi coù hai phaùp: Töùc laø maát giôùi vaø maát kieán. Hoûi: Theá naøo laø maát giôùi?

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 30

Ñaùp: Töùc laø gieát haïi, troäm cöôùp vaø taø daâm, noùi doái, noùi lôøi ly giaùn chia lìa, noùi lôøi döõ daèn thoâ tuïc, noùi lôøi nhô baån. Laïi nöõa, hoaëc gieát haïi, hoaëc troäm cöôùp, hoaëc taø daâm, chaúng phaïm haïnh, laïi nhö caùc ngöôøi chaúng coù giôùi thieän (giôùi baát thieän), caùc ngöôøi chaúng coù giôùi ñuùng lyù maø noùi,

caùc ngöôøi coù giôùi thieàn ñònh bò chöôùng ngaïi thì ñoù laø maát (thieáu) giôùi. Taïi sao goïi laø maát giôùi? Vieäc vieäc maát giôùi, töï taùnh cuûa noù chaúng ñaùng öa thích, chaúng ñaùng vui, chaúng ñaùng möøng, chaúng ñaùng ñeå yù, chaúng ñöôïc an oån, chaúng ngay thaúng, chaúng ñaùng möøng vui, chaúng vöøa yù thoûa loøng, vaø traùi chính lyù. Hôn nöõa vieäc ñoù khieán coù caùc quaû chaúng ñaùng meán thích, quaû chaúng ñaùng vui, quaû chaúng ñaùng möøng, quaû chaúng ñaùng ñeå yù, quaû chaúng ngay thaúng, quaû chaúng ñaùng möøng vui, quaû chaúng vöøa yù thoûa loøng vaø vaø traùi chaùnh lyù. Laïi nöõa, vieäc ñoù hay chieâu caûm caùc baùo dò thuïc chaúng ñaùng meán thích, baùo dò thuïc chaúng ñaùng vui, baùo dò thuïc chaúng ñaùng möøng, baùo dò thuïc chaúng ñaùng ñeå yù, baùo dò thuïc chaúng an oån, baùo dò thuïc chaúng ngay thaúng, baùo dò thuïc chaúng ñaùng möøng vui, baùo dò thuïc chaúng vöøa yù, baùo dò thuïc traùi chính lyù. Neân goïi laø maát giôùi. Hoûi: Theá naøo laø maát kieán? Ñaùp: Coù nhöõng ngöôøi coù thaáy maø chaúng boá thí, khoâng coù aùi thaân, khoâng coù cuùng teá, khoâng coù haïnh kheùo ñeïp, khoâng coù haïnh aùc, khoâng coù nghieäp quaû dò thuïc cuûa haïnh dieäu vaø haïnh aùc, khoâng coù ñôøi naày, khoâng coù kieáp khaùc, khoâng cha, khoâng meï, khoâng coù loaøi sinh hoùa höõu tình, khoâng coù quaû A-la-haùn, chaùnh chí chaùnh haïnh theá gian töùc laø ñôøi naày vaø ñôøi khaùc. Töï thaáu suoát laøm quaû chöùng vaø ñöôïc chöùng quaû hieåu bieát: “Ñôøi soáng ta ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, chaúng thoï thaân sau”. Laïi coøn coù nhöõng ngöôøi coù caùi thaáy chaúng laønh, coù nhöõng keû coù caùi thaáy chaúng ñuùng lyù maø noùi, coù nhöõng keû coù caùi thaáy gaây chöôùng ngaïi cho thieàn ñònh. Ñoù laø maát kieán. Taïi sao goïi laø maát kieán? Töï taùnh cuûa phaùp naày chaúng ñaùng meán thích..., ñeán..., traùi vôùi chaùnh lyù. Laïi vì vieäc ñoù bò quaû chaúng ñaùng meán thích..., cho ñeán..., quaû traùi chaùnh lyù. Laïi coøn vieäc ñoù hay chieâu caûm caùc baùo dò thuïc chaúng ñaùng meán thích..., ñeán..., baùo dò thuïc traùi chaùnh lyù. Neân goïi laø maát kieán. Cuõng nhö maát giôùi maát kieán, veà phaù giôùi phaù kieán cuõng nhö theá, neân bieát.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 31

Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø ñuû giôùi vaø ñuû kieán. Hoûi: Theá naøo laø ñuû giôùi? Ñaùp: Töùc laø lìa boû gieát haïi, lìa boû troäm cöôùp, lìa boû taø daâm, lìa boû noùi doái, noùi ly giaùn, noùi lôøi döõ daèn thoâ tuïc, vaø noùi nhô nhôùp. Laïi coøn lìa boû gieát haïi, lìa boû troäm cöôùp, lìa boû phi phaïm haïnh (taø daâm). Laïi coøn coù nhöõng keû coù giôùi hoïc, nhöõng keû coù giôùi voâ hoïc, vaø nhöõng keû coù giôùi gioûi veà chaúng phaûi hoïc vaø chaúng phaûi voâ hoïc. Ñoù laø ñuû giôùi. Vì sao goïi laø ñuû giôùi? Vì töï taùnh cuûa phaùp ñoù laø ñaùng meán thích, ñaùng vui, ñaùng möøng, ñaùng ñeå yù, ñaùng an oån, ngay thaúng, ñaùng vui möøng, yù thuaän theo chaùnh lyù. Laïi coøn phaùp ñoù coù theå khieán ñöôïc quaû ñaùng meán thích, quaû ñaùng vui, quaû ñaùng möøng, quaû ñaùng ñeå yù, quaû ñöôïc an oån, quaû ngay thaúng, quaû ñaùng möøng vui, quaû yù vui thuaän theo chaùnh lyù. Laïi coøn phaùp naày coù theå chieâu caûm caùc baùo dò thuïc ñaùng meán thích, baùo dò thuïc ñaùng vui, baùo dò thuïc ñaùng möøng, baùo dò thuïc ñaùng ñeå yù, baùo dò thuïc an oån,

baùo dò thuïc ngay thaúng, baùo dò thuïc ñaùng möøng vui, baùo dò thuïc thuaän theo chaùnh lyù. Neân goïi laø ñuû giôùi. Hoûi: Theá naøo laø ñuû kieán? Ñaùp: Caùc caùi thaáy coù boá thí, coù aùi thaân, coù cuùng teá, coù haïnh dieäu, coù haïnh aùc, coù nghieäp quaû dò thuïc cuûa haïnh dieäu vaø haïnh aùc. Coù ñôøi naày vaø coù ñôøi khaùc, coù meï, coù cha, coù loaøi höõu tình hoùa sinh, coù baäc chöùng chaùnh chí chaùnh haïnh A-la-haùn ôû theá gian. Töùc laø töï thaáu suoát ñöôïc ñôøi naày vaø ñôøi khaùc, ñaõ chöùng quaû ñaày ñuû, ñuùng nhö thaät maø chöùng bieát: "Ñôøi soáng ta ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc laøm ñaõ xong, khoâng nhaän thaân ñôøi sau". Laïi coøn coù nhöõng keû thaáy coù hoïc, coù nhöõng keû thaáy voâ hoïc, coù nhöõng keû kheùo thaáy chaúng phaûi hoïc chaúng phaûi voâ hoïc. Ñoù laø ñuû kieán. Vì sao goïi laø ñuû kieán? Vì töï taùnh cuûa phaùp ñoù ñaùng meán thích... cho ñeán quaû traùi vôùi chaùnh lyù. Laïi vì vieäc ñoù bò quaû chaúng ñaùng meán thích..., cho ñeán quaû thuaän theo chaùnh lyù. Laïi nöõa, vì phaùp naày chieâu caûm ñöôïc baùo dò thuïc ñaùng meán thích... cho ñeán baùo dò thuïc thuaän theo chaùnh lyù cho neân goïi laø ñuû kieán. Veà tònh giôùi vaø tònh kieán cuõng gioáng nhö ñuû giôùi vaø ñuû kieán, neân bieát. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø thaáy ñuùng vaø nhö lyù thuø thaéng. Hoûi: Theá naøo laø thaáy ñuùng? Ñaùp: Töùc laø nöông vaøo phaùp thieän vaø xuaát ly, xa lìa. Ñoái vôùi phaùp

thieän choïn löïa thì phaûi choïn löïa cuøng cöïc, choïn löïa toät baäc. Hieåu roõ, hieåu taát caû, hieåu gaàn, hieåu khaép. Thaáu suoát caùc ñieàu quan yeáu, phaùn xeùt löôïng ñònh kyõ löôõng saùng suoát, tueä haïnh hieåu bieát thoâng toû Tyø-baùt-xaù-na. Hoûi: Theá naøo laø nhö lyù thuø thaéng? Ñaùp: Nhö baûo coù thaày Bí-soâ ñuùng nhö söï thaáy cuûa oâng ta, nhö do hình töôùng cuûa caùc haïnh laø nhö theá, neân thaáy roõ ôû theá gian caùc vieäc chöa sinh roài seõ sinh. Roài ñuùng lyù maø suy xeùt caùc töôùng maïo hình daïng cuûa caùc haïnh nhö theá, lieàn khieán cho Thaùnh ñaïo khôûi leân caùc vieäc caàn khôûi, sinh ra caùc ñieàu caàn sinh, chuyeån ñoåi ngay vôùi caùc vieäc caàn chuyeån ñoåi vaø tu taäp cho ñeán khi thaáy roõ ra. Ñoù goïi laø ñaïo nhö lyù thuø thaéng. Laïi nöõa, neáu coù Bí-soâ nhö söï thaáy cuûa mình: Nhö do caùc hình töôùng cuûa caùc haïnh nhö theá, phaùp thieän laø tuøy theo moät phaùp xuaát ly vaø xa lìa, vieäc chöa sinh roài seõ sinh ra, ngöôøi ñoù ñuùng nhö lyù maø suy nghó xeùt caùc töôùng maïo hình daïng cuûa caùc haïnh nhö theá. Vì do ngöôøi aáy ñuùng lyù maø suy xeùt caùc töôùng maïo hình traïng cuûa caùc haïnh neân khieán Thaùnh ñaïo khôûi leân sinh ra moïi thöù, sinh ra nhöõng ñieàu chuyeån ñoåi ngay hieän ñôøi maø chuyeån ñoåi vaø tu taäp roõ. Ñoù goïi laø ñaïo nhö lyù thuø thaéng. Hai teân ñoù goïi chung laø Nhö lyù thuø thaéng. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø chaùn ñuùng vaø nhö lyù thuø thaéng. Hoûi: Theá naøo laø chaùn? Ñaùp: Laø y vaøo boán thöù chaùn ñuùng phaùp maø sinh ra chaùn sôï. Hoûi: Theá naøo laø nhö lyù thuø thaéng? Ñaùp: Töùc laø do chaùnh tö duy (suy nghó ñuùng) maø daãn ñeán vieäc sinh ra Thaùnh ñaïo. Boán phaùp chaùnh ñuùng phaùp laø gì? Ñoù laø: 1. Do mình suy toån vaø chaùn ñuùng phaùp. 2. Do ngöôøi khaùc suy toån maø chaùn ñuùng phaùp. 3. Do mình höng thònh maø chaùn ñuùng phaùp. 4. Do ngöôøi khaùc höng thònh maø chaùn

ñuùng phaùp. Y vaøo “Do mình suy toån maø chaùn ñuùng phaùp”, maø sinh ra söï chaùn nhö lyù thuø thaéng, laø nhö coù moät soá ngöôøi töï thaáy: Mình coù thaân laøm vieäc aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc cuoái cuøng ñaõ nhieàu quaù möùc, neân nghó ta nhaân soáng quaù buoâng lung, nöông vaøo buoâng lung roài truï vaøo buoâng lung, do ñoù maø caøng buoâng lung, neân gaây taïo ra bieát bao ñieàu aùc. Ta nay neân khieán cho caùc ñieàu xaáu aùc ñoù, caùi naøo chöa sinh thì khieán ñöøng sinh, caùi naøo ñaõ sinh ra thì phaûi ñoaïn döùt haún. Do ñoù maø yù thoaùt ra raát maïnh meõ, cho ñeán sinh ra chaùn sôï. Ñoù goïi laø chaùn. Ñaõ chaùn sôï roài thì ñuùng nhö lyù maø suy tö tìm xeùt khieán cho Thaùnh ñaïo khôûi leân sinh ra

moïi thöù, vaø chuyeån ñoåi ngay hieän ñôøi baøy ra vieäc tu haønh. Ñoù laø Ñaïo Nhö lyù thuø thaéng. Nhö theá goïi laø y vaøo söï mình suy toån maø chaùn ñuùng lyù thuø thaéng. Y vaøo vieäc ngöôøi khaùc suy toån maø chaùn ñuùng phaùp, sinh ra söï chaùn sôï nhö lyù thuø thaéng laø nhö coù moät soá ngöôøi töï thaáy ngöôøi khaùc coù thaân laøm aùc, mieäng noùi lôøi aùc, yù nghó ñieàu aùc, cuoái cuøng ñaõ nhieàu quaù möùc lieàn nghó: Ngöôøi aáy do buoâng lung, nöông vaøo buoâng lung roài truï vaøo buoâng lung, do ñoù caøng buoâng lung, maø taïo ra caùc ñieàu xaáu aùc ñoù. Nay ñoái vôùi caùc ñieàu xaáu aùc chaúng thieän ñoù, neáu caùi naøo chöa sinh thì ñöøng ñeå sinh ra, caùi naøo sinh ra roài thì phaûi ñoaïn döùt haún. Ngöôøi aáy do ñoù maø coù yù ra khoûi raát maïnh meõ. Do ñoù daãn ñeán sinh ra chaùn sôï, neân goïi laø chaùn. Khi ñaõ sinh ra chaùn roài thì ñuùng nhö Lyù laø suy tö tìm xeùt, neân khieán cho Thaùnh ñaïo khôûi leân sinh ra moïi thöù, vaø chuyeån ñoåi ngay hieän ñôøi maø baøy ra vieäc tu haønh. Ñoù goïi laø Ñaïo Nhö lyù thuø thaéng. Nhö theá goïi laø y vaøo söï suy toån cuûa ngöôøi khaùc maø chaùn ñuùng lyù thuø thaéng. Y vaøo söï höng thònh cuûa mình chaùn ñuùng phaùp maø sinh ra söï chaùn nhö lyù thuø thaéng. Nhö noùi coù moät soá ngöôøi töï thaáy raèng: Mình coù thaân laøm haïnh toát, mieäng noùi lôøi toát, yù nghó toát..., cuoái cuøng ñaõ ñöôïc troøn ñaày thuaàn phuïc. Lieàn nghó: Ta nhaân chaúng soáng buoâng lung, nöông vaøo khoâng buoâng lung roài truï vaøo khoâng buoâng lung. Do chaúng buoâng lung naày maø laøm ñöôïc caùc vieäc toát ñeïp cao thöôïng nhö theá. Nay ta neân khieán caùc ñieàu toát ñeïp cao thöôïng aáy caùi naøo chöa sinh thì phaûi sinh ra, caùi naøo sinh ra roài thì caøng roäng nhieàu gaáp boäi. Ngöôøi aáy do ñoù maø coù yù xuaát ly maïnh meõ neân sinh ra chaùn sôï. Ñoù goïi laø chaùn. Sinh ra chaùn roài thì ñuùng lyù maø suy tö tìm xeùt lieàn khieán Thaùnh ñaïo khôûi leân sinh ra caùc thöù, sinh ra söï chuyeån ñoåi ngay hieän ñôøi vaø söï vieäc tu haønh roõ ra. Ñoù laø Ñaïo Nhö lyù thuø thaéng. Nhö theá goïi laø y vaøo söï mình höng thònh maø chaùn ñuùng lyù thuø thaéng. Y vaøo söï höng thònh cuûa ngöôøi khaùc maø thuaän chaùn ñuùng phaùp, maø sinh ra söï chaùn nhö lyù thuø thaéng, töùc laø nhö coù moät soá ngöôøi töï thaáy ngöôøi khaùc coù thaân laøm ñieàu toát, mieäng noùi ñieàu toát, yù nghó toát, cuoái cuøng ñaõ ñöôïc troøn ñaày thuaàn thuïc, lieàn nghó: Ngöôøi aáy nhaân chaúng soáng buoâng lung phoùng tuùng, nöông vaøo chaúng buoâng lung vaø truï vaøo chaúng buoâng lung, do chaúng buoâng lung maø laøm ñöôïc caùc ñieàu toát ñeïp cao thöôïng naày.

Ta nay neân khieán caùc ñieàu toát ñeïp cao thöôïng aáy, caùi naøo chöa sinh thì phaûi sinh ra, caùi naøo ñaõ sinh thì caøng theâm roäng lôùn gaáp boäi. Ngöôøi aáy do ñoù maø coù yù xuaát ly caøng maïnh meõ neân daãn ñeán söï chaùn sôï. Ñoù goïi laø chaùn sôï. Khi ñaõ sinh chaùn roài thì ñuùng lyù maø suy tö xeùt tìm,

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 2 34

khieán cho Thaùnh ñaïo khôûi leân sinh ra moïi thöù, vaø sinh ra söï chuyeån ñoåi ngay trong hieän ñôøi vaø söï vieäc tu haønh hieän roõ ra. Ñoù goïi laø Ñaïo Nhö lyù thuø thaéng. Nhö theá goïi laø y vaøo söï höng thònh cuûa ngöôøi khaùc maø chaùn ñuùng lyù thuø thaéng. Laïi coù hai phaùp: Ñoù laø ñoái vôùi phaùp thieän chaúng möøng ñuû vaø ñoái vôùi phaùp ñoaïn chaúng ngaên trôû. Hoûi: Ñoái vôùi phaùp thieän chaúng möøng laø ñuû laø sao? Ñaùp: Ñoái vôùi phaùp thieän chaúng neân möøng cho laø ñuû, töùc laø nhö coù moät haïng ngöôøi chæ môùi ñöôïc moät chuùt giôùi lieàn möøng laø ñuû, chæ giöõ ñöôïc ít ñieàu caám lieàn möøng laø ñuû, chæ môùi lìa duïc lieàn möøng laø ñuû, chæ môùi ñöôïc quaùn baát tònh lieàn möøng laø ñuû, chæ môùi ñöôïc caùc nieäm tri tuùc lieàn möøng laø ñuû. Hoaëc chæ môùi ñöôïc sô thieàn cho ñeán ñeä töû thieàn lieàn möøng laø ñuû. Hoaëc chæ môùi ñöôïc Töø voâ löôïng cho ñeán Xaû voâ löôïng (Töø, Bi, Hyû, Xaû) lieàn möøng laø ñuû. Hoaëc chæ môùi ñöôïc ñònh Khoâng voâ bieân xöù cho ñeán ñònh Phi töôûng Phi phi töôûng xöù lieàn möøng laø ñuû. Hoaëc chæ môùi ñöôïc quaû Döï löu, quaû Nhaát lai, quaû Baát hoaøn, lieàn möøng laø ñuû, hoaëc chæ môùi ñöôïc Thaàn thoâng caûnh chöùng trí Thieân nhó thoâng chöùng trí, Tha taâm thoâng chöùng trí, Tuùc truï tuøy nieäm thoâng chöùng trí, Töû sinh thoâng chöùng trí, lieàn möøng cho laø ñuû. Nhöõng thöù ñoù ñeàu goïi laø ñoái vôùi phaùp thieän möøng laø ñuû. Hoûi: Coøn ñoái vôùi phaùp thieän chaúng möøng laø ñuû thì theá naøo? Ñaùp: Nhö coù moät soá ngöôøi chaúng chæ ñöôïc moät ít giôùi lieàn möøng laø ñuû. Roäng noùi ñeán chaúng phaûi chæ ñöôïc Töû sinh thoâng chöùng trí lieàn möøng laø ñuû. Keû aáy nghó: Ta tu caùc phaùp thieän cho ñeán khi chöa chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn, thì trong suoát thôøi gian aáy troïn khoâng neân möøng cho laø ñuû. Ñoù goïi laø ñoái vôùi phaùp thieän chaúng neân möøng cho laø ñuû. Hoûi: Coøn ñoái vôùi phaùp ñoaïn dieät khoâng bò ngaên trôû laø sao? Ñaùp: Ñoái vôùi phaùp ñoaïn dieät khoâng bò ngaên trôû ñoù laø: Nhö coù moät soá ngöôøi vì muoán ñoaïn döùt phaùp chaúng thieän vaø vì muoán laøm troøn ñuû phaùp thieän..., neân maïnh meõ tinh taán haêng haùi ham thích sieâng naêng aân caàn tu taäp maõi khoâng nghæ, vaø coù yù nghó: Laøm theá naøo ñeå ta mau choùng ñöôïc chöùng caùc phaùp thieän ñuùng lyù. Do ñoù ngöôøi aáy caøng maïnh meõ tinh taán haêng haùi ham thích sieâng naêng aân caàn tu taäp maõi, trong khi aáy, vaãn chöa chöùng ñöôïc caùc phaùp thieän ñuùng lyù, lieàn nghó: Ta ñaõ tu phaùp ñoaïn (caùc phaùp baát thieän) maø laïi phí uoång coâng söùc, khoâng coù keát quaû, chaúng lôïi ích, voâ nghóa lyù, chaúng thuù vò gì, thaät laø voâ ích. Do ñoù maø keû aáy ñoái vôùi ñoaïn khoâng coù thaéng lôïi, lieàn cheâ bai cheá nhaïo. Nhö theá goïi laø ñoái

vôùi phaùp ñoaïn bò ngaên trôû. Laïi moät haïng ngöôøi vì muoán ñoaïn döùt phaùp chaúng thieän vaø vì muoán thöïc hieän troøn ñuû caùc phaùp thieän, neân maïnh meõ tinh taán haêng haùi ham thích sieâng naêng tu haønh maõi chaúng döøng, vaø nghó: Laøm theá naøo ñeå ta nhanh choùng chöùng ñöôïc caùc phaùp thieän ñuùng lyù? Roài ngöôøi aáy maïnh meõ tinh taán, haêng haùi ham thích sieâng naêng aân caàn tu taäp... nhöng trong khi chöa chöùng ñöôïc caùc phaùp thieän ñuùng lyù, hoaëc ñaõ chöùng roài nhöng chaúng hay bieát, roài lieàn nghó: Ta tu phaùp ñoaïn dieät thaät laø phí coâng uoång söùc, khoâng coù keát quaû, chaúng lôïi ích, voâ nghóa lyù, chaúng thuù vò gì, thaät laø voâ ích. Do ñoù maø ngöôøi aáy ñoái vôùi phaùp ñoaïn khoâng ñöôïc thaéng lôïi, lieàn sinh ra chaùn naûn roài cheâ bai cheá nhaïo. Nhö theá cuõng goïi laø ñoái vôùi phaùp ñoaïn bò ngaên trôû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.